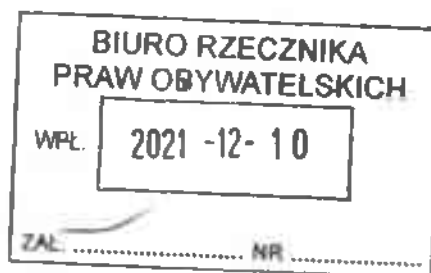

Opole, 6 grudnia 2021 r.

Komendant Miejski Policji
w Opolu
K.078.7.2021

RPW/103259/2021 P
Data: 2021-12-10

Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie

Generał Pele Dykator

W odpowiedzi na pismo nr KMP.570.17.2021.JZ z dnia 3 listopada 2021 r. (wpływ do KMP w dniu 8 listopada 2021 r.) w sprawie raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Miejskiej Policji w Opolu, w przedmiocie ujętych zaleceń uprzejmie informuję, że w odniesieniu do zalecenia:

1. „Niezwłoczne ponowne zapoznanie funkcjonariuszy z zasadami stosowania środków przymusu bezpośredniego; niezbędne jest również cykliczne przypominanie funkcjonariuszom, że wszelkie formy niewłaściwego traktowania (w tym obraza słowna) osób pozbawionych wolności są niezgodne z prawem i będą odpowiednio karane.” - w Komendzie Miejskiej Policji w Opolu oraz w jednostkach podległych ponownie zapoznano funkcjonariuszy z zasadami użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego. Ponadto problematyka niewłaściwego traktowania jest elementem lokalnych szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego, prowadzonych w tym roku pn. „Przeciwdziałanie stosowania tortur” oraz „Elementy dyskryminacji w oparciu o obowiązujące przepisy prawa”.

2. *„Niezwłoczne ponowne zapoznanie funkcjonariuszy z aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi realizacji kontroli osobistej, w szczególności dot. pouczenia osób zatrzymanych do żądania sporządzenia protokołu z przeprowadzenia kontroli osobistej i możliwości wniesienia zażalenia na sposób jej przeprowadzenia.”* - w Komendzie Miejskiej Policji w Opolu oraz w jednostkach podległych problematyka kontroli osobistej jest zagadnieniem omawianym z funkcjonariuszami, między innymi podczas odpraw do służby. Ponadto funkcjonariusze są na bieżąco zapoznawani z treścią aktów prawnych związanych z czynnością kontroli osobistej.

3. *„Rejestrację obrazu i dźwięku podczas wszystkich przesłuchań.”*- metodyka wykonania rzeczonyj czynności została przedstawiona w Wytycznych nr 3 KGP z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo- śledczych przez policjantów. Zgodnie z treścią § 17 ww. wytycznych, przesłuchanie powinno być poprzedzone ustaleniem zakresu i sposobu wykorzystania technicznych środków utrwalających przebieg czynności. W zależności od potrzeby, policjant kierując się okolicznościami i charakterem sprawy podejmuje decyzje o wykonaniu czynności za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk. W pozostałej treści regulacji prawnych brak jest obligatoryjności w przedmiocie rejestracji obrazu i dźwięku podczas każdego przesłuchania. Niemniej jednak biorąc powyższe pod uwagę, przedmiotowe zalecenie omówiono podczas odprawy służbowej kadry kierowniczej, celem wzmocnienia i wykorzystania w przyszłości, technicznych środków utrwalających przebieg czynności w ramach prowadzonych przesłuchań.

4. *„Umożliwienie samodzielnego poinformowania przez zatrzymanego, wybranego przez niego członka rodziny lub innej osoby o fakcie zatrzymania, a tylko w sytuacjach szczególnych, uzasadnionych specyfiką danej sytuacji, realizację tego uprawnienia przez funkcjonariusza Policji; odnotowywanie w protokole, że dokonano skutecznie takiego powiadomienia; informowanie wskazanych osób trzecich o zatrzymaniu powinno być realizowane niezwłocznie, najpóźniej w chwili umieszczenia w PdOZ.”* - realizacja prawa zatrzymanego do poinformowania wybranego przez niego członka rodziny lub innej osoby o fakcie zatrzymania wynika z treści § 87 ust. 8 Wytycznych nr 3 KGP z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo- śledczych przez policjantów, cyt.: *„Osoby o których mowa w art.261 k.pk. zawiadamia się tylko na żądanie zatrzymanego.”* Uprawnienie to jest realizowane przez funkcjonariuszy tylko na żądanie osoby zatrzymanej, gdyż zgodnie z art. 245 § 3 k.p.k. przepisy art. 261 k.p.k.

stosuje się odpowiednio z tym, że zawiadomienie następuje na żądanie zatrzymanego. Podobnie wynika z treści art. 40 ust.11 pkt.2 Ustawy z dnia 21 maja 2021 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, o przyjęciu do izby wytrzeźwień lub placówki albo o zatrzymaniu w jednostce Policji zawiadamia się niezwłocznie wskazane przez nie osoby, na ich żądanie. Obowiązek który wynika z ww. przepisów prawa wskazuje jednoznacznie, iż to dany organ zawiadamia o zatrzymaniu, a nie samodzielnie osoba zatrzymana. Niemniej jednak, przedmiotowe zalecenie omówiono podczas odprawy służbowej kadry kierowniczej KMP w Opolu, w szczególności o niezwłocznym informowaniu wskazanego członka rodziny bądź innej wskazanej osoby przez zatrzymanego o fakcie zatrzymania i osadzenia w PdOZ z zachowaniem przepisów prawa oraz o potrzebie odnotowywania w protokole że dokonano skutecznie takiego powiadomienia

5. *„Niezwłoczne ponowne zapoznanie funkcjonariuszy z zasadami rzetelnego i kompleksowego wypełniania protokołów zatrzymań i pozostałej dokumentacji związanej z zatrzymaniem osoby, w tym odnotowywania w jakim języku komunikuje się zatrzymany cudzoziemiec oraz przekazywanie pouczeń o przysługujących prawach w odpowiednim języku; w przypadku trudności komunikacyjnych zapewnienie dostępu do tłumacza jak najszybciej po zatrzymaniu.”* -przedmiotowe zagadnienie omówiono podczas odprawy służbowej kadry kierowniczej KMP w Opolu. Ponadto zasygnalizowano funkcjonariuszom pełniącym służbę w PdOZ o rzetelnej weryfikacji dokumentacji przedkładanej przez funkcjonariuszy wraz z osobą zatrzymaną. Uwypuklić również należy, iż osoby zatrzymane zapoznają się z treścią protokołu zatrzymania i mogą wnieść uwagi co do jego treści.
6. *„Informowanie zatrzymanych cudzoziemców o możliwości kontaktu z właściwym urzędem konsularnym i odnotowywanie tego faktu w protokołach zatrzymania.”*- omówiono z funkcjonariuszami pełniącymi służbę w PdOZ o obowiązku informowania osób umieszczonych w pomieszczeniu o przysługujących uprawnieniach, w tym o możliwości cudzoziemców kontaktu z właściwym urzędem konsularnym.
7. *„Umieszczenie w pokojach dla zatrzymanych czytelnych i odpowiednio zabezpieczonych regulaminów pobytu w PdOZ wraz z listą instytucji stojących na straży praw człowieka tak jak ma to miejsce w przypadku pokoju przejściowego.”* -umieszczono w pokojach dla osób zatrzymanych czytelne i odpowiednio zabezpieczone regulaminy pobytu w PdOZ

wraz z listą instytucji stojących na straży praw człowieka.

8. *„Sporządzenie wykazu adwokatów i radców prawnych wpisanych na listę właściwej okręgowej rady adwokackiej oraz okręgowej izby radców prawnych, informowanie o jego istnieniu osób zatrzymanych i udostępnianie go tym osobom w przypadku zgłoszenia chęci skorzystania z pomocy prawnej.”* -sporządzono aktualny wykaz adwokatów radców prawnych wpisanych na listę właściwej okręgowej rady adwokackiej oraz okręgowej izby radców prawnych. Omówiono z funkcjonariuszami pełniącymi służbę kwestię udostępniania powyższego wykazu osobom umieszczonym w PdOZ w przypadku zgłoszenia chęci skorzystania z pomocy prawnej.
9. *Przypomnienie funkcjonariuszom o konieczności rzetelnego i kompleksowego wypełniania dokumentacji dotyczącej przyczyn przeprowadzenia badań lekarskich.”* -podczas odprawy służbowej kadry kierowniczej KMP w Opolu polecono omówić z podległymi policjantami zagadnienia o właściwym sporządzaniu dokumentacji związanej ze skierowaniem osoby zatrzymanej na badania lekarskie przed osadzeniem.
10. *„Zapoznanie policjantów z Podręcznikiem skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania.”* - treści zawarte w *Podręczniku skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania (Protokołem Sтамбульskim)*, są elementem dydaktycznym materiałów wykorzystywanych do prowadzenia szkoleń w KMP w Opolu oraz w jednostkach podległych w obszarze prewencji stosowania tortur i nieludzkiego traktowania.
11. *„Dostosowanie warunków bytowych PdOZ zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie PdOZ • w szczególności wyznaczenie pokoju sanitarnego.”* -w PdOZ KMP w Opolu jest wyznaczony pokój sanitarny służący do utrzymania higieny osobistej. W pozostałej części, PdOZ odpowiada warunkom bytowym określonym w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb. W odniesieniu do zalecenia aby *„ tam gdzie cele wyposażone są w kącabnie sanitarne w celach wieloosobowych, były one w pełni osłonięte (najlepiej do sufitu)”*

należy stwierdzić, że istniejące w pokojach tzw „kąciki sanitarne” wyposażone są w kran z bieżącą wodą i umywalkę, jak również muszlę klozetową która stanowi fakultatywną możliwość skorzystania z niej np. w przypadku kiedy w pokoju przebywa jedna osoba. W sytuacji kiedy w pokoju przebywają dwie osoby, osadzony ma prawo skorzystać z pomieszczenia sanitarnego odrębnego, poza pokojem w którym przebywa. Natomiast brak osłonięcia „kącika sanitarnego” do wysokości sufitu, wynika z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w tych pokojach. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę przedmiotowe zalecenie, wdrożono procedurę weryfikacyjną ewentualnej zabudowy /osłonięcia „kącika sanitarnego” w pokojach wieloosobowych w PdOZ KMP w Opolu, z zachowaniem obowiązujących standardów wynikających z przepisów prawa, w szczególności z zapewnieniem warunków bezpieczeństwa osobom przebywającym w tych pomieszczeniach.

Z wyrazami szacunku,

KOMENDANT
MIEJSKIPOLICJI w OPOLU
Rafal
ml. insp. Rafal DROZDOWSKI

Wyk. w 2 egz.

egz. nr 1 - adresat;

egz. nr 2 - a/a

45-078 Opole
ul. Powolnego 1

tel. 47861 25 42, tel. resort 861 25 42
fax 47861 25 44 fax resort 861 25 44

komendant.op@op.policja.gov.pl
www.opole.policja.gov.pl

**Opolskie Centrum
Ratownictwa Medycznego**

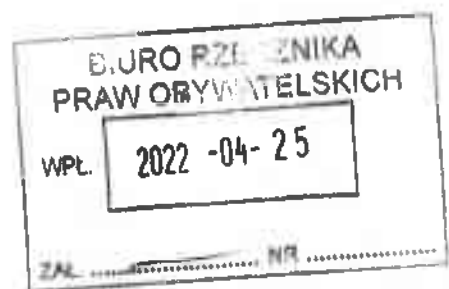

WOJEWÓDZTWA SAMORZĄDU
Województwa Opolskiego

Opole, 19 kwietnia 2022 r.

D.072.13.2022

**Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na Pańskie pismo z dnia 1 kwietnia 2022 r., KMP.570.17.2021.JZ, i w nawiązaniu do pisma z dnia 2 listopada 2021 r., KMP.570.17.2021.JZ, uprzejmie informuję, iż z uwagą zapoznałem się z Pańskim pismem z dnia 2 listopada 2021., które wpłynęło do Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego przed powołaniem mnie na stanowisko jego dyrektora, oraz załącznikiem do niego w postaci Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Miejskiej Policji w Opolu dot. realizacji zaleceń SPT.

Dostrzegam ogromną wagę i znaczenie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur, w związku z powyższym – niezależnie od ewentualnej prawdziwości zarzutów kierowanych przez zatrzymanych względem członków Zespołu Ratownictwa Medycznego – niezwłocznie zleciłem wykonanie czynności zapoznania członków Zespołu Ratownictwa Medycznego udzielających świadczeń medycznych w Opolskim Centrum Ratownictwa Medycznego z „Podręcznikiem skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania”, w szczególności w zakresie wytycznych dotyczących etyki lekarskiej. Personelowi medycznemu Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego również w tym kontekście zostanie zasygnalizowana wyjątkowość sytuacji, w której znajdują się osoby pozbawione wolności, oraz konieczność zwracania uwagi na wszelkie okoliczności mogące wskazywać na traktowanie tych osób w sposób sprzeczny z założeniami Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur.

W razie konieczności udzielenia jakichkolwiek dalszych wyjaśnień czy możliwości pomocy w celu poprawy sytuacji osób zatrzymanych na terenie działania Opolskiego Centrum, Ratownictwa Medycznego, oczywiście pozostają do dyspozycji.

Dyrektor
Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego

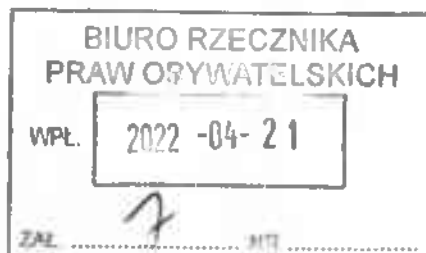
Juozas Kustyla

Opole 14.04.2022 r.

RPW/36438/2022 P
Data:2022-04-21

Sz. P.

Dyrektor

Przemysław Kazimirski

Dyrektor Zespołu

Krajowy Mechanizm Prewencji

Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

W odpowiedzi na pismo z dnia 01.04.2022r. KMP.570.17.2021.JZ dotyczące przeprowadzania wizytacji pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Miejskiej Policji w Opolu informuję, iż wizytacja w/w pomieszczeń została przeprowadzona przez sędziego Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Opolu Tomasza Huminiaka w dniu 20 grudnia 2021r.

Sprawozdanie z przeprowadzonej wizytacji zostało przesłane do Komendanta Miejskiego Policji w Opolu w celu zapoznania się z wynikami wizytacji i ustosunkowania się do dokonanych ustaleń i zaleceń powizytacyjnych w terminie 2 miesięcy od daty otrzymania protokołu i poinformowania wizytującego o zakresie i sposobie wykonania zaleceń powizytacyjnych.

W dniu 20.01.2022r. wpłynęła odpowiedź Komendanta Miejskiego Policji w Opolu na zalecenia wynikające ze sprawozdania z wizytacji.

Kolejna wizytacja pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Miejskiej Policji w Opolu planowana jest na czwarty kwartał 2023r.

PRZEWODNICZĄCY
IV Wydziału Penitencjarnego
Sądu Okręgowego w Opolu

W załączeniu :

- sprawozdanie z wizytacji KMP w Opolu z dnia 20.12.2021r.
- pismo Komendanta Miejskiego Policji w Opolu z dnia 18.01.2022r.

S P R A W O Z D A N I E

Z WIZYTACJI POMIESZCZEŃ PRZEZNACZONYCH DLA OSÓB ZATRZYMANYCH PRZEPROWADZONEJ W KOMENDZIE MIEJSKIEJ POLICJI W OPOLU DNIA 20 grudnia 2021 R. PRZEZ SĘDZIEGO PENITENCJARNEGO SĄDU OKRĘGOWEGO W OPOLU TOMASZA HUMINIAKA

Wizytacja dotyczyła okresu od 01.12.2019r. do 30.09.2021r. (poprzednia wizytacja dotyczyła okresu 30 listopada 2017 r. do 30 listopada 2019 r., a wcześniejsza okresu od 1 czerwca 2015 r. do 30 listopada 2017 r.) i objęła kontrolę i ocenę w zakresie określonym w par. 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26.08.2003r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego, a to :

1. legalności zatrzymania i przebywania osób zatrzymanych w pomieszczeniach Komendy, prawidłowości przebiegu i wykonywania zatrzymania, a także zwalniania osób (okresu pobytu w tych pomieszczeniach),
2. prawidłowości rozmieszczenia zatrzymanych w pomieszczeniach, niezbędnego dla utrzymania porządku i zapobieżenia ich wzajemnej demoralizacji,
3. stanu zabezpieczenia technicznego i wyposażenia pomieszczeń w których przebywają osadzeni.

Kontrola obejmowała w szczególności realizację wymogów określonych przepisami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 04.06.2012r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń pokoi i izb (dalej w sprawozdaniu używa się sformułowania „Rozporządzenie”).

W dniu 17.02.2020. przeprowadzono ostatnią wizytację pomieszczeń dla osób zatrzymanych w Komendzie Miejskiej Policji w Opolu w w/w zakresie z wynikiem pozytywnym. Nie wydano wówczas żadnych zaleceń powizytacyjnych.

Ad.1.

W toku tej wizytacji zbadano prowadzoną w Komendzie dokumentację służbową dla osób zatrzymanych w pomieszczeniach dla nich przeznaczonych, a mianowicie:

1. książki kontroli osób zatrzymanych z lat 2019 – 2020 – 2021 (za w/w okres objęty wizytacją)
2. skorowidze alfabetyczne zatrzymanych
3. książki ewidencji osób,
4. książki przebiegu służby,
5. książkę wizyt lekarskich,
6. protokoły zatrzymań wraz ze zbiorami nakazów przyjęć, przekazania i zwolnienia osób zatrzymanych.
7. zbiory kwitów depozytowych,

W okresie od 01.12.2019r. do 30.09.2021r. łączna liczba osób zatrzymanych wynosiła 2849, a struktura zatrzymań wyglądała następująco:

- a/ podejrzewani o popełnienie przestępstwa – 751 osób;
- b/ do wytrzeźwienia – 1401 osoby;
- c/ na polecenie sądu lub prokuratora – 587 osób;
- d/ przewencyjnie – 44 osoby;
- e/ obcokrajowców – 34 osoby w celu wydalenia z kraju;
- g/ skazani lub tymczasowo aresztowani umieszczeni w ramach przerwy w konwoju – 38 osób;
- h/w związku z popełnieniem wykroczenia – 3 osoby.

Do kontroli przedstawiono wszystkie w/w urządzenia ewidencyjne.

Wizytujący stwierdza, że wybrano do kontroli 1 książkę kontroli osób zatrzymanych z 2019r. oraz 2 książki kontroli osób zatrzymanych za rok 2020 i 1 książkę za 2021r. – dla zobrazowania ich prowadzenia w okresie objętym wizytacją. Prowadzone są w wersji papierowej, w ocenie wizytującego rzetelnie, zawierają wszelkie konieczne wpisy w każdych rubrykach, a dotyczących:

- dokładnej daty zatrzymania, w tym godziny oraz minuty osadzenia, przekazania, względnie zwolnienia osoby zatrzymanej – z podaniem pełnych danych osobowych, w tym, numeru PESEL,
- danych osobowych oraz stopnia lub funkcji osoby wydającej polecenie zatrzymania, określenia do czyjej dyspozycji pozostaje osoba zatrzymana oraz w związku z jakim zdarzeniem, danych osobowych osoby doprowadzającej i przyjmującej zatrzymanego,
- daty podjęcia decyzji o przekazaniu względnie zwolnieniu osoby zatrzymanej, z podaniem dokładnej godziny oraz minuty,
- wszystkie pozycje są ponumerowane.

Kontroli poddano książki kontroli osób zatrzymanych:

- nr ewidencyjny 73/2019 (założono 22.06.2019 r. – zakończono 31.12.2019 r.)
- nr ewidencyjny 15/2020 r.(założono 1.01.2020 r. – zakończono 10.06.2020 r.);
- nr ewidencyjny 70/2020 (założono 10.06.2020 r. – zakończono 01.01.2021 r.)
- nr ewidencyjny 11/2021 (założono 1.01.2021 r. – zakończono 16.09.2017 r.)
- nr ewidencyjny 117/17 (założono 16.09.2017 r. – zakończono 20.09.2021 r.).

Z książką kontroli osób zatrzymanych w każdym roku kalendarzowym prowadzony jest niezależnie skorowidz alfabetyczny zatrzymanych, w formie zeszytowej, gdzie wpisuje się przy danych literach alfabetu imiona i nazwiska

zatrzymanych oraz ich nr PESEL. Skorowidz nie jest określony przepisami, stanowi narzędzie ułatwiające odnalezienie danej osoby w pozostałych narzędziach ewidencyjnych.

Prowadzona jest książka ewidencji osób zatrzymanych. W kontrolowanej jednostce rejestr ten prowadzony jest w formie papierowej. Wpisy są czytelne, rubryki wypełniane.

Książki ewidencji w całości odzwierciedlają zapisy w rejestrze osób zatrzymanych (dane są spójne). Wyrywkowa kontrola wpisów w nich zgadzała się z zapisami w książce kontroli osób zatrzymanych.

Kontroli poddano książki ewidencji o numerach ewidencyjnych 113/2019, 103/2020, 3/2021.

Do sposobu prowadzenia tych ksiąg wizytujący nie wnosi uwag.

Kontroli poddano losowo wybrane po 2 zbiory kwitów depozytowych za poszczególne lata objęte wizytacją (przedstawiono do kontroli kilkadziesiąt zbiorów) i należy stwierdzić, że wypełniane są one co do zasady prawidłowo. Sprawdzone wyrywkowo wpisy z pozycji za wizytowany okres. Dane zawarte w kwitach depozytowych pokrywają się z osobami widniejącymi w rejestrze osób zatrzymanych. Wyrywkowa kontrola zgodności treści kwitu depozytowego z potwierdzeniem odbioru depozytu nie wykazała nieprawidłowości. Nie stwierdzono uwag od osób zatrzymanych odbierających depozyt.

Natomiast zwrócono uwagę, że w jednostkowych wypadkach brak jest zapisu daty przyjęcia/wydania depozytu, a regułą jest pomijanie zapisu godzin tych czynności.

W książce przebiegu służby w pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia widnieją bardzo szczegółowe wpisy dotyczące między innymi, wydawania pościeli, wydawania posiłków, zachowania osób w poszczególnych celach, cyklicznego sprawdzania cel, wyjścia na przesłuchanie, badania lekarskie, wydanie depozytu. Daje się

zauważyć, że kontrole przeprowadzane są regularnie i często (z zasady co godzinę).

Kontroli poddano wybrane wyrywkowo urządzenia o numerach ewidencyjnych: 108/2019,76/2020,44/2020,111/2020

Wizytujący uwag nie zgłasza.

Skontrolowano protokoły zatrzymań oraz nakazy przyjęcia, przekazania i zwolnienia osób zatrzymanych (ujęte w zbiory dokumentów dla każdej osoby). Sprawdzono wyrywkowo tę dokumentację i nie stwierdzono żadnych istotnych powtarzających się uchybień.

Protokoły wypełniane są zgodnie z wymogami z art 244 § 3 kpk. Zdecydowana większość skontrolowanych protokołów zawiera wszystkie przewidziane tym przepisem wpisy.

Natrafiono jednak na pojedyncze przypadki braków w postaci:

- niepodpisania przez zatrzymanego, że otrzymał egzemplarz protokołu (bez adnotacji że np. odmówił podpisania),
- niepodpisania przez funkcjonariusza zapisu o powiadomieniu o zatrzymaniu wskazanej osoby, niepodania jego danych identyfikacyjnych, nieopisania sposobu dokonania tego powiadomienia.

Wydaje się celowym wprowadzenie praktyki wyraźnego zapisania informacji, że osoba nie żądała takiego powiadomienia, jak też zapisu że żądanie zgłosiła ale nie potrafiła podać danych do jego skutecznego wykonania.

Dołączone są do zbioru także skierowania osoby zatrzymanej na badania lekarskie, celem stwierdzenia, czy może ona przebywać w PdOZ oraz wyniki tych badań.

Regułą jest wykonywanie takich badań wobec osób zatrzymanych do wytrzeźwienia oraz innych nietrzeźwych (dających oznaki nietrzeźwości).

W wypadku kontroli protokołów zatrzymania obcokrajowców stwierdzono wydawanie im druku pouczeń o uprawnieniach i obowiązkach w zrozumiałym dla nich języku oraz zapisanie w protokole oświadczenia, że nie żądają obecności tłumacza i w stopniu wystarczającym posługują się językiem polskim.

Analiza treści zapisów w nakazach przyjęcia/wydania/zwolnienia każe zauważyć powtarzający się brak wskazania (zapisania) godzin ich sporządzenia.

Kontroli poddano wrywkowo protokoły/zbiory za poszczególne lata objęte wizytacją.

Skontrolowano też książkę wizyt lekarskich (jedna prowadzona chronologicznie dla kolejnych lat).

W zapisach w niej wymaganych brak adnotacji o godzinie wizyty (rubryka 1) oraz w rubryce zawierającej informację o dopuszczalności dalszego pobytu (rubryka 8) brak zapisów takiego jednoznacznego stwierdzenia.

Należy zauważyć, że w większości wypadków znajdują się tam zapisy o konieczności lub braku konieczności hospitalizacji danej osoby, które co do istoty pozwalają na wnioskowanie o takiej dopuszczalności, jednak treść rubryki wymaga konkretnego zapisu. W pojedynczych wypadkach rubryka ta pozostała niewypełniona, choć w części z nich wymagane informacje zapisywane były w rubryce 6 (wynik badania i zalecenia co do dalszego sposobu leczenia).

Należy też zauważyć, że w części wypadków zaistniała konieczność na tyle rozbudowanego zapisu, że brakowało miejsca w rubryce 6, więc wykorzystano dla kontynuacji rubrykę 8.

Skontrolowano też Kartę zapoznania z regulaminem pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach (...) – jest ona prowadzona według wzoru Rozporządzenia w postaci książki. Wszystkie rubryki były wypełnione. Zwraca uwagę znaczna liczba adnotacji o odmowie podpisania przez zapoznawanych.

Kontrola w/w narzędzi ewidencyjnych i zbiorów dokumentów nie ujawniła wypadków nielegalnego osadzenia osób, czy to w rozumieniu braku podstawy faktycznej lub prawnej jak też w zakresie dopuszczalnego prawem

okresu zatrzymania. Zachodzi jednak potrzeba wyeliminowania w/w uchybień w prowadzeniu dokumentów.

Ad.2. i 3.

Wizytujący dokonał przeglądu pomieszczenia dla zatrzymanych (PdOZ KMP w Opolu) i stwierdził, że mieści się ono na kondygnacji parterowej, w ramach którego to pomieszczenia wydzielonych jest 10 pokoi dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (cel) , pomieszczenie sanitarne gdzie jest umywalka, toaleta WC i jedna kabina z prysznicem (natrysk) która posiada zasłonę z tworzywa sztucznego (typu cerata), pomieszczenie profosa, osobne magazyny na czystą i brudną bieliznę, koce, materace, odzież zastępczą, pomieszczenie umożliwiające podgrzanie posiłków oraz jedna cela/pokój służąca za przebieralnię gdzie dokonuje się też kontroli prewencyjnej. W tej ostatniej celi nie ma systemu monitorowania.

Kontrolowana jednostka dysponuje 10 celami dla 21 osób zatrzymanych:

- 1 cela trzyosobowa,
- 9 cel dwuosobowych,

Monitoring zainstalowany jest w 8 celach, 2 cele nie są objęte monitoringiem. Monitoring posiada funkcję wyłączenia z obserwacji miejsca załatwiania potrzeb fizjologicznych (kącika sanitarnego). Nagrania przechowywane są przez okres do 3 miesięcy.

Wszystkie cele są zaopatrzone w okna zabezpieczone okratowaniem w tym z drobną siatką od wewnętrznej części pomieszczenia, odgradzającej je od okien. Okna są uchylne, jednak w/w siatka uniemożliwia to osadzonym.

Pomieszczenia (cele) zaopatrzone są także w system wentylacji mechanicznej z centralną jednostką zasilającą znajdującą się w osobnym pomieszczeniu, jest w nich sprawne oświetlenie sufitowe.

Znajdują się w nich toalety z umywalkami – w postaci kącika z muszłą klozetową i osobnej umywalki ze stałym dostępem zimnej wody. Osadzeni

otrzymują jednorazowe kubki plastikowe do napełniania wodą pitną z tej umywalki.

W/w muszle znajdują się przy drzwiach wejściowych, oddzielone są z boku przesłoną nie zasłaniającą w pełni osoby korzystającej z toalety, a od frontu nie ma żadnego osłonięcia, natomiast w większości cel naprzeciwko toalety znajdują się przytwierdzone do ścian stoły i siedziska.

Wydzielone są cele dla osób palących.

W każdej celi znajduje się wydruk regulaminu pobytu osób i lista instytucji stojących na straży praw człowieka – są one przyklejone do okien od wewnątrz pomieszczeń i zabezpieczone przed zdarzeniami z par. 16 pkt 2 Rozporządzenia w/w siatką metalową.

W pomieszczeniu profosa znajduje się szafka metalowa dla złożenia depozytów wyposażona w woreczki.

Monitory do podglądu PdOZ znajdują się również w dyżurce KMP w Opolu.

Posiłki w postaci śniadania i kolacji oraz ciepłego posiłku dostarczane są przez firmę cateringową w zależności od zapotrzebowania.

Ilość cel jest wystarczająca na potrzeby kontrolowanej jednostki.

W celach używana jest jednorazowa pościel.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w rozmieszczaniu osadzonych.

Wizytowane pomieszczenia – za wyjątkiem pokoi (cel) w zakresie w jakim służą one do toalety osobistej i załatwiania potrzeb fizjologicznych – oraz pokoju sanitarnego w zakresie konstrukcji natrysku - odpowiadają wymogom wskazanego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie pomieszczeń w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach.

Należy zauważyć, że w/w Rozporządzenie (par. 8) nie przewiduje umieszczania wewnątrz pokoi dla osób zatrzymanych (cel) żadnych urządzeń

do toalety i higieny osobistej, nakazując jednocześnie istnienie odrębnego pokoju sanitarnego (par. 4 pkt 4 Rozporządzenia) .

Oznacza to, że nie można zastępować pokoju sanitarnego przez instalację kącików sanitarnych w celach.

Nadto w/w sposób tej instalacji w wizytowanej jednostce nie zapewnia osobom osadzonym niezbędnej intymności i komfortu osobistego, co dotyczy zarówno osoby korzystającej z takiej toalety, jak i innych współosadzonych.

Natomiast w wizytowanej jednostce **istnieje wyodrębniony pokój sanitarny** (jest tak też opisany na jego drzwiach), gdzie znajduje się 1 umywalka, 1 toaleta (muszla klozetowa) i 1 natrysk w kabinie, która jednak nie posiada drzwi odpowiadających normom z par. 11 pkt 3 Rozporządzenia.

Należy jednak zauważyć, że w/w normy służą także zapewnieniu korzystającym należytej intymności, przy czym cel ten w wypadku kontrolowanej jednostki jest o tyle zabezpieczony, że pokój sanitarny ma tylko jeden natrysk a osoba z niego korzystająca jest zamykana od zewnątrz pomieszczenia, a zatem nie dochodzi do zakłócenia tej intymności obecnością innej osoby. **Pomieszczenie te w wypadku jego monitorowania należy wyposażyć w instalację monitorującą zapewniającą wymóg z par. 15 ust. 4 Rozporządzenia.**

Wnioski końcowe i zalecenia powizytacyjne

Wizytacja Komendy Miejskiej Policji w Opolu pozwala na **generalnie pozytywną** ocenę legalności zatrzymania i przebywania w niej osób zatrzymanych, jak też realizację wymogów stanu zabezpieczenia technicznego i wyposażenia pomieszczeń.

Natomiast należy podjąć działania zmierzające do zaniechania w/w braków w prowadzeniu/wypełnianiu dokumentacji oraz zapewnienia należytego stanu technicznego i wyposażenia pomieszczeń w w/w zakresie sanitarnym.

W tym celu należy sformułować poniższe zalecenia powizytacyjne:

- zwrócić uwagę funkcjonariuszy wypełniających dokumentację zatrzymania i osadzenia, ale i personelu medycznego w zakresie wypełniania danych w książce wizyt lekarskich, na prawidłowe i rzetelne zapisywanie danych wymaganych poszczególnymi rubrykami,
- umożliwić osadzonemu nieograniczone korzystanie z pokoju sanitarnego, w zakresie czego niezbędnym jest pouczanie ich, że nie mają obowiązku korzystania z istniejących kąpoków sanitarnych w celach. Kąpiki te, już istniejące, nie mogą stanowić wyłącznego miejsca higieny osobistej i osadzeni muszą wiedzieć, że mają prawo domagać się przejścia w tym celu do pokoju sanitarnego. Domagać się tego mogą, w wypadku umieszczenia w jednym pokoju więcej niż jednej osoby, zarówno osoba chcąca skorzystać z toalety jak i współosadzony, mogący być świadkiem tych czynności. Priorytetem w tym zakresie jest poszanowanie godności osobistej tych osób. Wizytujący uważa za niezbędne udokumentowanie poinformowania każdego osadzonego o powyższym. Jedynie takie poinformowanie pozwoli na uznanie, że ewentualne korzystanie przez osadzonych z istniejących kąpoków w celach nastąpiło dobrowolnie, co dotyczy zarówno korzystającego, jak i ewentualnej osoby/osób współosadzonych. Alternatywą jest likwidacja tych kąpoków. Należy zauważyć, że tylko zmiana prawa (treści rozporządzenia) pozwoli na inne rozwiązania jak np. zabudowa kąpika sanitarnego ścianami z osobnym wejściem itp.

Wyodrębnione pomieszczenie sanitarne w wypadku jego monitorowania należy wyposażyć w instalację monitorującą zapewniającą wymóg z par. 15 ust. 4 Rozporządzenia.

Na podstawie par. 6 ust. 1 i 2 oraz par. 7 ust.1a Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26.08.2003r. wizytujący sędzia penitencjarny wyznacza Komendantowi Miejskiemu Policji w Opolu 1-miesięczny termin od daty otrzymania protokołu z wizytacji dla zapoznania się z wynikami wizytacji i ustosunkowania się do dokonanych ustaleń i zaleceń

powizytacyjnych oraz wyznacza 2-miesięczny termin od w/w daty otrzymania protokołu na poinformowanie wizytującego o zakresie i sposobie wykonania zalecań powizytacyjnych.

Do wiadomości:

1. Komendant Miejski Policji
w Opolu
2. Komendant Wojewódzkiej Policji w Opolu
3. Komendantowi Głównemu Policji
4. Ministerstwo Sprawiedliwości

Sędzia Sadu Okręgowego
Tomasz Huminiak

Opole, dnia 20.12.2021r.

**Komendant Miejski Policji
w Opolu**

E.0151.3.2022

Opole, 18 stycznia 2022 r.

Pan

Tomasz Huminiak

**Sędzia Sądu Okręgowego
w Opolu**

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 grudnia 2021 r. IV Pen 4030 – 3/21, w sprawie Sprawozdania z wizytacji pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych przeprowadzonej w Komendzie Miejskiej Policji w Opolu w dniu 20 grudnia 2021 r. i zawartych w nim zaleceń tj.:

1. *„zwrócić uwagę funkcjonariuszy wypełniających dokumentację zatrzymania i osadzenia, ale i personelu medycznego w zakresie wypełniania danych w książce wizyt, na prawidłowe i rzetelne zapisywanie danych wymaganych poszczególnymi rubrykami”*
2. *„umożliwić osadzonym nieograniczone korzystanie z pokoju sanitarnego, w zakresie czego niezbędnym jest pouczenie ich, że nie mają obowiązku korzystania z istniejących kącików sanitarnych w celach.”*

przedstawiam Panu zajęte stanowisko.

Ad. 1

Informuję, że w Komendzie Miejskiej Policji w Opolu oraz w jednostkach podległych polecono ponownie zapoznać funkcjonariuszy z zasadami właściwego i rzetelnego sporządzania protokołów zatrzymania. Natomiast funkcjonariuszom pełniącym służbę w PDOZ udzielono instruktażu w trybie § 62 ust.2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r w sprawie *szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji* w zakresie weryfikacji dokumentacji przedkładanej wraz z osobą zatrzymaną, co jest przedmiotem regulacji § 14 ust. 1 pkt 7 zw. z § 14 ust. 3 pkt 1 Zarządzenia nr 130 KGP z 7 sierpnia 2012 r. w sprawie *metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia*. Przedmiotowa kwestia jest objęta nadzorem przez

właściwych merytorycznie przełożonych.

Ad. 2

Informuję, iż polecono funkcjonariuszom pełniącym służbę w PDOZ każdorazowo informować osoby osadzone w PDOZ o możliwości korzystania z pokoju sanitarnego i dokumentować ów fakt w książce przebiegu służby.

Nadmieniam ponadto, iż obszar zagadnień będący przedmiotem wizytacji, w szczególności prawidłowa realizacja praw osoby zatrzymanej lub doprowadzonej do wytrzeźwienia do PDOZ jest poddawana szczegółowej weryfikacji.

Z wyrazami szacunku.

KOMENDANT
MIEJSKI POLICJI w OPOLU
[Signature]
ml. insp. Rafał DROZDOWSKI

Wyk. w 2 egz.

egz. nr 1 - adresat;

egz. nr 2 - a/a